

Так, постійно / Іноді / Рідко / Ніколи не чув про таке

12. Оцініть якість організації практик (виробничої, навчальної):

Висока / Середня / Низька / Практики ще не було

V. Відкриті питання.

13. Що Вам найбільше подобається у навчанні в нашому закладі?

14. Які три конкретні зміни Ви б запропонували внести для підвищення якості підготовки?

Дякуємо за Ваші відповіді та щирість!

Поради щодо проведення:

1. Інструмент: Найкраще реалізувати цю анкету через Google Forms або внутрішню систему закладу.

2. Періодичність: Рекомендується проводити таке опитування наприкінці кожного семестру.

3. Дія: Результати обов'язково мають бути обговорені на засіданні кафедри чи вченої ради, а студенти мають отримати звіт про те, які зміни будуть впроваджені на основі їхніх відповідей.

Висновки. Моніторинг забезпечення якості підготовки здобувачів є динамічним інструментом, що дозволяє закладу освіти не лише виживати в умовах конкуренції, а й постійно вдосконалюватися. Головним результатом моніторингу має бути не «покарання за помилки», а створення дорожньої карти для підвищення конкурентоспроможності випускників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. (Із змінами та доповненнями). Режим доступу: [законодавчий ресурс].

2. Ляшенко О. І. Методологічні засади моніторингу якості освіти: монографія. К.: Педагогічна думка, 2015. 160 с.

3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). К.: ТОВ «ЦС», 2015. 32 с.

ПЕРЕЦЬ Василь

*здобувач наукового ступеня доктора філософії (PhD),
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
Рівненського державного гуманітарного університету*

АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується динамічними трансформаціями економічних процесів, зумовленими глобалізацією, цифровізацією та стрімким зростанням обсягів економічної інформації. За таких умов зростають вимоги до професійної підготовки майбутніх економістів, які є не лише ґрунтовними теоретичними знаннями, а і здатністю аналізувати економічні явища та процеси, опрацьовувати дані, прогнозувати наслідки управлінських рішень і обґрунтовувати ефективні стратегії розвитку. У цьому

контексті особливого значення набуває розвиток аналітичного мислення як важливої характеристики професійної діяльності економіста.

З огляду на це формування аналітичної компетентності майбутніх економістів є важливою складовою їхньої професійної підготовки в закладах вищої освіти. Аналітична компетентність забезпечує здатність майбутніх фахівців здійснювати аналіз економічної інформації, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між економічними явищами, робити обґрунтовані висновки та приймати ефективні економічні рішення, що підвищує їхню конкурентоспроможність у сучасному професійному середовищі.

У сучасній педагогічній науці проблема формування компетентностей розглядається в межах компетентнісного підходу, що визначає спрямованість професійної підготовки фахівців у закладах вищої освіти. У працях українських дослідників Н. Мельник, О. Мартиненко, В. Козика та інших компетентність трактується як інтегрована характеристика особистості, яка поєднує систему знань, умінь, навичок, досвіду діяльності та ціннісних орієнтацій, необхідних для успішної професійної діяльності. Зокрема, Н. Мельник аналізує феномен професійної компетентності в українській та європейській педагогічній теорії, наголошуючи на її інтегративному характері та зв'язку з результатами професійної підготовки майбутніх фахівців [3].

У структурі професійної компетентності економіста важливе місце посідає аналітична компетентність, що забезпечує здатність фахівця здійснювати аналіз економічної інформації, інтерпретувати економічні показники, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між економічними явищами та приймати обґрунтовані управлінські рішення. У сучасних дослідженнях проблеми підготовки економістів наголошується на необхідності розвитку аналітичного мислення, уміння працювати з економічними даними та здійснювати комплексний аналіз економічних процесів у професійній діяльності. Зокрема, сучасні наукові праці, присвячені підготовці фахівців економічної галузі, підкреслюють важливість модернізації змісту економічної освіти відповідно до потреб ринку праці та розвитку аналітичних умінь майбутніх фахівців [1].

Водночас сучасні педагогічні дослідження свідчать, що формування аналітичної компетентності майбутніх економістів є важливою умовою їхньої професійної підготовки, оскільки здатність до аналізу інформації, критичного оцінювання даних та обґрунтування висновків визначає ефективність професійної діяльності економіста в умовах інформаційного суспільства.

Аналітична компетентність майбутніх економістів має комплексний характер і розглядається як інтегрована характеристика особистості, що поєднує систему знань, умінь, навичок і особистісних якостей, необхідних для здійснення аналітичної діяльності в професійній сфері. У наукових дослідженнях наголошується, що аналітична компетентність сучасного фахівця передбачає здатність аналізувати інформацію, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, критично оцінювати дані та робити обґрунтовані висновки, що є важливою умовою ефективної професійної діяльності економіста [2; 4].

У структурі аналітичної компетентності доцільно виокремити кілька взаємопов'язаних компонентів. Мотиваційний компонент відображає

усвідомлення здобувачами освіти значення аналітичної діяльності в майбутній професійній діяльності, наявність інтересу до аналізу економічних явищ та прагнення до пошуку й інтерпретації економічної інформації. Когнітивний компонент охоплює систему економічних знань, знання методів економічного аналізу, статистичних методів обробки даних, а також сучасних інструментів роботи з інформацією, що забезпечує розуміння економічних процесів та явищ. Операційно-діяльнісний компонент передбачає сформованість практичних умінь аналізувати економічну інформацію, здійснювати обробку даних, встановлювати взаємозв'язки між економічними показниками та прогнозувати розвиток економічних процесів. Водночас рефлексивний компонент пов'язаний зі здатністю майбутніх економістів оцінювати результати власної аналітичної діяльності, здійснювати самоаналіз та коригувати способи розв'язання професійних завдань. Сукупність зазначених компонентів забезпечує цілісність формування аналітичної компетентності майбутніх економістів у процесі їхньої професійної підготовки в закладах вищої освіти [2].

Аналітична компетентність посідає важливе місце в структурі професійної підготовки майбутніх економістів, оскільки безпосередньо пов'язана з основними функціями їхньої майбутньої професійної діяльності. Сучасний економіст має вміння здійснювати аналіз економічних процесів і показників, працювати з інформаційними ресурсами, оцінювати ефективність господарської діяльності підприємств, прогнозувати економічні результати та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Саме тому формування аналітичної компетентності є важливою умовою підготовки конкурентоспроможних фахівців економічного профілю, здатних ефективно діяти в умовах динамічного економічного середовища.

Важливим чинником формування аналітичної компетентності майбутніх економістів є інтеграція аналітичних умінь у зміст фахових дисциплін. Значний потенціал у цьому процесі мають дисципліни економічного циклу, зокрема, економічний аналіз, статистика, фінанси, бухгалтерський облік, економіка підприємства, що сприяють формуванню умінь аналізувати економічні показники, інтерпретувати результати досліджень та робити обґрунтовані висновки. У процесі вивчення таких дисциплін здобувачі освіти набувають досвіду роботи з економічною інформацією, опановують методи аналізу економічних даних та формують навички аналітичного мислення.

Водночас важливу роль у розвитку аналітичної компетентності відіграє використання практико орієнтованих завдань, зокрема, аналізу економічних ситуацій, розв'язання кейсів, виконання аналітичних розрахунків, опрацювання статистичних даних та моделювання економічних процесів. Такі форми навчальної діяльності сприяють формуванню здатності застосовувати набуті знання на практиці, розвивати аналітичне мислення та приймати обґрунтовані професійні рішення в майбутній діяльності економіста.

Отже, аналітична компетентність є важливою складовою професійної підготовки майбутніх економістів у закладах вищої освіти. Її формування забезпечує здатність майбутніх фахівців здійснювати аналіз економічної інформації, інтерпретувати економічні показники, встановлювати причинно-

наслідкові зв'язки між економічними явищами та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Ефективність формування аналітичної компетентності залежить від інтеграції аналітичних умінь у зміст фахових дисциплін, застосування сучасних методів навчання та використання практико орієнтованих завдань, що моделюють реальні економічні ситуації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Козик В. В., Селюченко Н. Є. Вища економічна освіта і потреби сучасного ринку праці. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*, 2024. № 1 (11). С. 215-224.
2. Круглик О. Досвід досліджень аналітичної компетентності економістів у зарубіжних країнах. *Comparative Professional Pedagogy*, 2025. №15(1). С. 98–106.
3. Мельник Н. І. Феномен «професійної компетентності» в українській та європейській педагогічній теорії: порівняльний аспект. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*, 2018. №28. С.54-60.
4. Штика Ю. М., Чкана Я. О. Компетентнісні задачі як засіб розвитку аналітичної компетентності майбутніх бакалаврів економічних спеціальностей. *Теорія і методика професійної освіти. Інноваційна педагогіка*. Випуск 15. Т. 2. 2019 С. 171-174.

ПЕТРЕНКО Сергій

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційних технологій та моделювання
Рівненського державного гуманітарного університету*

ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ІТ-ФАХІВЦІВ В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ УНІВЕРСИТЕТУ

Цифрова трансформація суспільства, стрімкий розвиток інформаційних технологій та зростання ролі програмної інженерії в економіці визначають нові вимоги до професійної підготовки майбутніх ІТ-фахівців. Сучасний ринок праці потребує спеціалістів, які здатні не лише володіти фундаментальними знаннями з програмування, алгоритмізації та комп'ютерних наук, але й ефективно працювати у команді, брати участь у розробці програмних продуктів, використовувати сучасні інструменти цифрової співпраці та швидко адаптуватися до технологічних змін.

У зв'язку з цим особливого значення набуває проєктно-орієнтований підхід до навчання, який дає можливість моделювати реальні умови професійної діяльності ІТ-фахівців. Реалізація такого підходу значною мірою залежить від можливостей інформаційно-освітнього середовища університету, що забезпечує інтеграцію цифрових платформ навчання, інструментів спільної роботи та засобів управління проєктною діяльністю.

Проєктно-орієнтоване навчання є однією з ефективних педагогічних технологій, що сприяє формуванню професійних компетентностей майбутніх ІТ-фахівців. Його сутність полягає в організації освітнього процесу через виконання